

[Holger Andersen.]

derved, at de store Magter skulde paatage sig alle mulige Forpligtelser til at gribe ind baade ved denne og ved hin Lejlighed, idet man til disse øgede Forpligtelsers Opfyldelse maatte raade over øgede Militærmidler, altsaa en Betragtning, der, enten man synes om den eller ikke, er retfærdiggjort af Udviklingen og selvfølgelig paa den anden Side staar i Modsætning til hele det Princip, paa hvilket Folkeforbundspagtens Artikel 8 hviler, om en Reduktion af Rustningerne i Forbindelse med Organisering af den selv samme kollektive Sikkerhed. Nu søger man ganske vist fra fransk Side at faa dette Spørgsmaal løst ved saakaldte regionale Pagter; man søger at udnytte de Erfaringer, man har indhøstet ved det kollektive Sikkerhedssystems Sammenbrud under den abessinske Krise; man behandler en lang Række Forslag til Ændringer i Pagten. Jeg tror imidlertid ikke, at der kommer meget ud af dette, og skal derfor ikke i Øjeblikket komme nærmere ind derpaa. I alle Tilfælde maa vi formentlig her i de skandinaviske Lande være af den Opfattelse, at disse regionale Pagter, som hviler paa Accept af Forpligtelsen til at deltage i de økonomiske Sanktioner i Almindelighed og til Indgriben af militær Art i visse Omraader — sammenhængende geografiske Omraader eller Omraader, hvor der gør sig fælles politiske Interesser gældende —, maa vi stille os overordentlig reserveret over for.

Under Indtryk af denne Udvikling er man altsaa gaaet tilbage til Neutralitetspolitikken, tyet tilbage til den Politik, som dannede Grundlaget for vort Lands Udenrigspolitik i Aarene før og under den store Krig, og det kom stærkt til Udtryk i den Erklæring; som de smaa Magters Repræsentanter afgav i Genève under den overordentlige FolkeforbundsforSamling i Juni i Fjor. Senere har denne Udvikling hen imod en gammeldags Neutralitetspolitik navnlig faaet øget Støtte i Belgiens Politik. I Kong Leopolds berømte Erklæring af 14. Oktober i Fjor om den rent belgiske Politik; der nu skulde føres i Belgien, opstilles Kravet om at blive frigjort for de gensidige Forpligtelser, man havde paataget sig i Forhold til England og Frankrig ved Locarnotraktaten i 1925, og som blev opretholdt ved Konferencen i London i Marts 1936. Kravet om at komme bort fra disse Forpligtelser har ført til nye Forhandlinger mellem de to vesteuropæiske Stormagters Kabinetter og den belgiske Regering. I næste Uge kan vi, tror jeg,

vente den engelske Udenrigsministers Besøg i Bruxelles. Man er i England og Frankrig rede til at imødekomme Belgiens Ønske om Fritagelse for den Gensidighed, der danner Grundlaget for Locarnotraktaten. Men det fremgaar tydeligt af alt, hvad der hidtil er passeret i denne Sag, at man er det kun under den Forudsætning, som er pointeret i det forberedende Noteskifte, at Belgien tydeligt og klart erkender, at det med alle egnede Midler vil sikre Forsvaret af sit eget Territorium. Her er atter et soleklart Bevis for, at Neutralitet og Forsvar hører sammen; et Neutralitetsværn maa opbygges paa Forsvarsmulighedens Grund, thi kun hvis der staar et virkeligt Forsvar bag Neutraliteten, har denne Mulighed for at blive fuldt ud respekteret.

Den ydrepolitiske Situation er i Dag overordentlig broget og uoverskuelig. Positionerne skifter ustandseligt. Hvad man anser for ganske givet i Dag, bliver kuldkastet i Morgen — de skiftende Linier, de forskellige Landes Politik har fulgt i de senere Aar, er et talende Vidnesbyrd herom.

Hvad nu Danmark angaar, er der en bestemt Dato, som er af den allerstørste Betydning for hele vort Lands Stilling. Det er den 18. Juni 1935. Ikke blot for os, men for alle de mindre Lande omkring Østersøen, men dog ganske særlig for os paa Grund af vort Lands Beliggenhed.

Den 18. Juni 1935 afsluttedes den engelsk-tyske Flaadeoverenskomst, den, der praktisk talt tilintetgjorde Versaillestraktatens sømilitære Bestemmelser for Tysklands Vedkommende, og som gav Tyskland Ret til at holde en Kampflaade, fastsat for de forskellige Enheders Vedkommende efter en bestemt Procentsats i Forhold til Englands. Men det, der er det afgørende for os, maa vel være dette, at denne Flaadeoverenskomst ikke kan forstaas paa anden Maade, end at England nu trækker sig ud af Østersøen. Saaledes følte man det i de andre skandinaviske Lande; navnlig i Sverige, og saaledes fortolkedes det ogsaa umiddelbart efter af Winston Churchill under den Underhusdebat, som fandt Sted nogle Dage efter Flaadeoverenskomstens Afslutning. Tyskland har saaledes nu atter en dominerende Stilling i Østersøen med sin nye Flaade, og Danmark ligger nu mere end nogen Sinde under Tysklands Magtsfære. Der er derfor ingen Tvivl om, at man fra tysk Side med den største Interesse følger den forsvarspolitiske Udvikling herhjemme, og Tyskland kan efter min Mening — saaledes er det